

Značaj kliničko-demografskih i socijalnih parametara u proceni kvaliteta života slepih osoba obolelih od glaukoma i dijabetične retinopatije

Maja Belevska^{1,2}, Emilija Gjosevska-Dastevska³, Zoran Velkovski⁴

Klinička bolnica Bitolj, Odeljenje za oftalmologiju, Bitolj, R.Makedonija¹

Nacionalni savez slepih lica R.Makedonije, Skoplje²

Univerzitet u Skoplju, Medicinski fakultet, Klinika za očne bolesti Skoplje, R.Makedonija³

Univerzitet u Štipu, Medicinski fakultet, Odsek za medicinsku biohemiju, R. Makedonija⁴

Kontakt: Maja Belevska

Ul.Bonde Skerlevski 4/10 Bitolj

R.Makedonija

E-mail: maja.belevska@yahoo.com

Slepoća predstavlja terminalni stadijum u evoluciji i tretmanu mnogih oftalmo-loških oboljenja, onemogućava pravilnu orijentaciju u prostoru i sinhronizovano funkcionisanje organizma u celini, normalno obavljanje svakodnevnih funkcija, aktivnosti i radnih obaveza, zbog čega ima suštinski uticaj u socijalizaciji i kvalitetu života ljudi, pri čemu su glaukom i dijabetična retinopatija najčešći uzroci koji mogu dovesti do definitivnog gubitka vida. Cilj rada bio je sagledavanje značaja kliničko-demografskih i socijalnih parametara u proceni kvaliteta života slepih lica obolelih od glaukoma i dijabetične retinopatije i utvrđivanje eventualne razlike u kvalitetu života između njih. Istraživanjem je bilo obuhvaćeno 70 lica obolelih od glaukoma i dijabetične retinopatije, uzrasta iznad 18 godina, kod kojih je oftalmološkim pregledom, urađenim prema ade-kvatnom protokolu i sa sofisticiranom aparaturom, a u korelaciji sa MKB-klasifikacijom, bila postavljena dijagnoza slepoće. Kod ispitanih lica bili su analizirani sledeći kliničko-demografski i socijalni parametri: etiologija, pol, uzrast, mesto stanovanja, radni status, bračni status, stambeni uslovi, poznavanje Brajove azbuke, druženje sa prijateljima, ko-morbidna stanja, mobilnost, sposobnost da se brinu sami o sebi, svakodnevne aktivnosti, bol/nelagodnost i anksioznost/depresija. Analiza parametara mobilnosti, sposobnosti da se brinu sami o sebi, svakodnevnih aktivnosti, osećaja bola/nelagodnosti, anksioznosti/ depresije i komorbidnih stanja ukazuju na signifikantnost ovih parametara u prilog boljeg kvaliteta života slepih lica obolelih od glaukoma u poređenju sa osobama sa dijabetičkom retinopatijom. Ispitanici su bili oba pola, potiču iz urbanih i ruralnih sredina, najveći broj ne poznaje Brajovu azbuku, starosti su iznad 65 godina, žive u bračnoj zajednici, imaju rešeno stambeno pitanje, sa radnim statusom penzionera, i u odnosu na ove parametre ne postoji značajna razlika u procenjenom kvalitetu života. *Acta Medica Medianae* 2016;55(4):37-45.

Ključne reči: slepoća, glaukom, dijabetična retinopatija